

شپش

آموزش بیماری شپش

راه‌های انتقال

وپیشگیری از ابتلا

تهیه و تنظیم

سیده باهره حسینی

مراقب سلامت ناحیه ۴ کرج

عضو انجمن علمی آموزش مربیان بهداشت مدارس

درمان بیماری شپش

- شستن لباس‌های شخص آلوده و اعضای خانواده آن شخص با آب گرم. بهتر است که لباس‌ها به مدت ۳۰ دقیقه در آب گرم قرار داده شوند و پس از آن، لباس‌ها اتو شوند.
- شستن وسایل شخصی فرد آلوده از جمله شانه، اسباب بازی با آب گرم
- نظافت کامل محل زندگی شخص آلوده؛ مانند جارو زدن فرش و موکت منزل و به خصوص اتاق‌های خواب، تعویض ملحفه‌ها، ضد عفونی کردن مبل‌ها قرار دادن وسایل غیر قابل شستشو در یک پاکت پلاستیکی بسته به مدت سه هفته.
- استحمام مرتب شخص آلوده و اعضای خانواده آن
- آغشته کردن موها با سرکه سفید به مدت ۲۰ دقیقه برای از بین بردن تخم حشره و شانه کردن تمام موها با شانه دندانه ریز
- درمان دارویی با شامپوی پر مترین طبق تجویز مرکز بهداشت

علائم ابتلا به بیماری شپش

وجود شپش سر می‌تواند بدون علامت باشد، اما خارش سر مهم‌ترین و اولین علامت قابل شناسایی است که در اطراف گوش‌ها و پشت سر شدت بیشتری دارد. دیگر علائم ابتلا به آلودگی شپش سر عبارت‌اند از:

- غدد لنفاوی متورم و دردناک پشت گردن
- برآمدگی‌های سفت و کوچک در پوست سر
- چسبیدن موهای سر به یکدیگر
- عفونت قارچی
- زرد زخم
- تب
- سردرد
- بدخلقی
- بی‌خوابی
- کاهش تمرکز

شپش چیست؟

شپش سر از انواع انگل های خارجی بدن محسوب می شود که در مو و لباس زندگی می کند. شپش ها هنگامی که نیاز به تغذیه پیدا کنند روی سطح پوست سر می آید، به ساقه مو می چسبند و با ایجاد سوراخ روی پوست شروع به خون خواری می کنند. عمده مناطقی که شپش ها برای تغذیه و تجمع انتخاب می کنند، اطراف گوش ها و پشت سر است.

از آنجایی که این گونه شپش ها قدرت تحرک زیادی ندارند، ممکن است ساعت ها در یک نقطه توقف و تغذیه کنند. تغذیه شپش هر چهار ساعت یک بار تمدید می شود. در اثر خون خواری و انتقال بزاق شپش به زیر پوست و دفع مواد زائد از این حشرات برآمدگی های قرمز رنگ خارش دار روی پوست سر نمایان می شوند و در این هنگام فرد شروع به خارش پوست سر می کند.

راه های انتقال شپش

انتقال شپش سر توسط موارد زیر صورت می گیرد:

- تماس نزدیک سرها به خصوص در دانش آموزان یا اعضای یک خانواده
- استفاده مشترک از وسایل شخصی مانند شانه، برس، روسری و کلاه
- قرار دادن وسایل شخصی فرد آلوده در کنار وسایل دیگران
- قرار دادن وسایل در کمد های آلوده (مانند کمد استخرها)
- وسایل هتل و خوابگاه ها از جمله ملحفه و پتو

شپش های ماده روزانه ۴ تا ۶ تخم بیضی شکل و سفید رنگ تولید می کند و آن ها را در محل خروج ساقه مو از فولیکول رها می کند. این قسمت از موی سر مناسب ترین شرایط برای نگهداری تخم و بیرون آمدن شپش های جدید از تخم است. لاروها پس از ۷ روز از تخم خارج می شوند از همان ابتدا شروع به تغذیه می کنند و طی دو هفته به بلوغ می رسند. تخم گذاری شپش ها از یک تا دو روز پس از بلوغ و تا یک روز قبل از مرگ ادامه خواهد داشت.

